

Mad- og måltidspolitik - Institutionen Haven

Pædagogikken i måltidet

Måltidet er en pædagogisk aktivitet, hvor relationer, fællesskab, deltagelse og børns udvikling er i fokus. I Haven tager måltidet udgangspunkt i **barnets perspektiv og tempo**, og vi arbejder bevidst med, hvordan måltidet kan understøtte både trivsel, læring og nysgerrighed.

De voksne har en aktiv og reflekteret rolle i måltidet og indtager forskellige pædagogiske positioner afhængigt af situationen og børnegruppen. Med måltiderne ønsker vi at skabe **nærvær, ro og tid til at nyde maden**, samtidig med at måltidet er legende, genkendeligt og meningsfuldt for børnene.

Vi er opmærksomme på, at alle dagens måltider hænger sammen og tilsammen udgør børnenes samlede måltidskultur i Haven.

De voksne er forberedte og har et fælles ansvar for måltidet. Derfor:

- ved vi, hvad der er på menuen, og hvilke råvarer maden består af
- præsenterer vi maden for børnene og skaber begejstring og nysgerrighed omkring den
- arbejder vi bevidst med stemning, tempo og samtaler omkring bordet

Overgangen til måltidet

Overgangen til måltidet skal være **tydelig, genkendelig og legende**. Vi skaber ro ved at markere overgangen med fx sang, bog, samtale eller anden fælles aktivitet, så børnene forberedes på, hvad der skal ske.

Den voksne som rollemodel

De voksne er bevidste om, at børnene spejler sig i de voksnes handlinger, sprog og holdninger. I Haven betyder det, at vi:

- deltager i et pædagogisk måltid sammen med børnene
- taler positivt om maden og viser begejstring
- viser nysgerrighed over for smag, konsistenser og råvarer
- respekterer forskellighed i børns smag, tempo og madmod

De voksne er madmodige rollemodeller og inviterer børnene til at turde smage, røre og undersøge maden – **uden pres**.

Den voksne som vært

Den voksne indtager rollen som vært og skaber rammerne for et trygt og inkluderende måltidsfællesskab. Det indebærer, at den voksne:

- sikrer ro, struktur og madro
- understøtter en god og inkluderende samtale omkring bordet
- er opmærksom på børnenes trivsel, ventetid og deltagelse
- afrunder måltidet på en rolig og tydelig måde

Vi er opmærksomme på, at børn spiser i forskelligt tempo. Derfor rejser de voksne sig først, **når børnene er færdige**, og vi kan samle børn, der spiser langsomt, så måltidet afsluttes i fællesskab.

Den voksne som rammesætter

De voksne har ansvar for at opstille og fastholde tydelige pædagogiske rammer omkring måltidet. I praksis betyder det, at vi:

- er forberedte før måltidet og har aftalt roller
- undgår forstyrrende gøremål under måltidet
- skaber en genkendelig struktur for måltidets start, midte og afslutning
- har fælles og tydelige aftaler om bordskik, ventetid og tur-tagning

Børnene har faste pladser, mens de voksne skifter placering fra uge til uge. Positioner kan justeres efter alder og børnegruppe.

Den voksne som facilitator for børns deltagelse

De voksne understøtter børnenes aktive deltagelse i måltidet og hjælper børnene ind i fællesskabet ved at:

- invitere børnene ind i samtalen
- støtte børnene i at vente på tur og lade hinanden komme til
- hjælpe børnene med at bede om fx mad og hjælp
- understøtte, at børnene hjælper hinanden

Leg, læring og mad

I Haven arbejder vi med en **legende tilgang til måltidet**. At lege med maden kan være en del af børns undersøgende tilgang, og vi balancerer dette med tydelige rammer, så leg og respekt for maden går hånd i hånd.

Vi anvender visuel støtte omkring maden, hvor det er relevant, og er bevidste om, hvornår vi guider, og hvornår vi giver plads til børnenes egne eksperimenter.

Den voksne som støtte i børns madmod og smagsudvikling

Vi er bevidste om, at børns smagsudvikling er en proces. Derfor:

- motiverer vi børnene uden at presse
- anerkender vi, at det for nogle børn er nok at dufte eller røre
- støtter vi barnet ud fra dets forudsætninger
- arbejder vi med gentagelser og tålmodighed

Struktur og selvhjulpenhed i måltidet

I Haven arbejder vi med faste rammer og fleksibel pædagogisk støtte. Strukturen skaber forudsigelighed og giver børnene mulighed for at udvikle **selvhjulpenhed, ansvar og kompetencer**.

Vi er bevidste om balancen mellem at være servicerende og understøtte læring. De voksne hjælper kun, når det er nødvendigt, og overtager ikke opgaver, som børnene selv kan øve sig i.

Små børn mødes med en mere **undervisende og omsorgsfuld støtte**, mens større børn mødes med en mere **tilskuende og understøttende rolle**.

Selvhjulpenhed før, under og efter måltidet

Børnene inddrages i praktiske opgaver som en del af det pædagogiske arbejde:

Før måltidet	Under måltidet	Efter måltidet
Vaske hænder Hjælpe med at dække bord Fylde vandkander Præsentere maden	Øse mad op Hælde vand op Sende maden rundt Spise med bestik Hjælpe hinanden	Skrabe rester af tallerkenen Sætte service på vognen Tørre borde af Hjælpe med oprydning

Der er fokus på, hvad der sker undervejs, og børnene guides med rolige forklaringer og tydelig støtte.

Anvendelse

Denne mad- og måltidspolitik er et fælles pædagogisk arbejdsredskab i Haven og bruges som grundlag for refleksion, dialog og fælles praksis. Politikken understøtter også samarbejdet med forældre og danner afsæt for nysgerrighed og fælles forståelse af børnenes måltidskultur